

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-103>

INFORMATION SECURITY OF INFORMATION PROTECTION ACTIVITIES

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

Klimovych S. O.

*Candidate of Engineering Sciences,
Deputy Head at the Department
of Combat Use of Signal Troops
Military Institute of Telecommunication
and Information Technologies
named after the Heroes of Kruty
Kyiv, Ukraine*

Клімович С. О.

*кандидат технічних наук,
заступник начальника кафедри
бойового застосування підрозділів
зв'язку
Військовий інститут
телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут
м. Київ, Україна*

Pushtaryk O. S.

*Lecturer at the Department
of Combat Use of Signal Troops
Military Institute of Telecommunication
and Information Technologies
named after the Heroes of Kruty
Kyiv, Ukraine*

Пуштарик О. С.

*викладач кафедри бойового
застосування підрозділів зв'язку
Військовий інститут
телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут
м. Київ, Україна*

Розвиток сучасного суспільства характеризується зростаючою активністю інформаційної сфери, яка представляє собою сукупність інформаційних ресурсів, інфраструктури та суб'єктів, діяльність яких спрямовано на збір, використання, поширення і накопичення інформації. Інформаційна сфера має безпосередній вплив на економічну, політичну та оборонну складові безпеки будь якої країни. Ефективність функціонування цих складових залежить від забезпечення інформаційної безпеки (ІБ). Згідно з Доктриною інформаційної безпеки України, пріоритетами державної політики в інформаційній сфері щодо забезпечення інформаційної безпеки є [1]:

- створення інтегрованої системи оцінки інформаційних загроз та оперативного реагування на них;
- удосконалення повноважень державних регуляторних органів;
- законодавче врегулювання механізму виявлення, фіксації, блокування та видалення з інформаційного простору держави,

інформації, яка загрожує життю, здоров'ю громадян України або загрожує державному суверенітету;

- розвиток і захист технологічної інфраструктури забезпечення інформаційної безпеки України;
- побудова дієвої та ефективної системи стратегічних комунікацій;
- проведення розвідувальними органами України акцій сприяння реалізації та захисту національних інтересів України в інформаційній сфері, протидії зовнішнім загрозам інформаційній безпеці держави за межами України.

Метою інформаційної безпеки є збереження властивості системи, здійснення захисту й гарантування точності і цілісності інформації, мінімізування наслідків, які можуть мати місце, якщо інформацію буде модифіковано або зруйновано. При цьому інформаційна безпека має надавати гарантію того, що буде досягнуто цілі [2]:

- конфіденційність критичної інформації;
- цілісність інформації та пов'язаних з нею процесів (створення, введення, обробка та відображення);
- актуальність (своєчасність відновлення) і доступність інформації (коли вона потрібна авторизованим користувачам);
- облік всіх процесів, пов'язаних з інформацією.

Аналіз робіт, присвячених питанню захисту інформації показав, що ця діяльність може вестись за такими основними напрямками [3; 4]: правовий захист (спеціальні закони, інші нормативні акти, правила, процедури та заходи, що забезпечують захист інформації на правовій основі); організаційний захист (регламентація виробничої діяльності та взаємовідносин виконавців на нормативно-правовій основі, що виключає або послаблює завдання будь-якої шкоди виконавцям); інженерно-технічний захист (використання різних технічних засобів, що перешкоджають завданню шкоди діяльності). При цьому на перший план виходить проблема організації безперервного комплексного контролю безпеки інформації.

Роботи зі створення систем захисту інформації (СЗІ) виконуються в три етапи: підготовчий (вивчаються та оцінюються всі фактори, що впливають на захист інформації), основний (приймається принципове рішення за необхідним рівнем) та заключний (проводиться оцінка СЗІ по критеріям ефективності і за техніко-економічними показниками).

Проте, як свідчить досвід організації захисту інформації, яким би досконалим не був проєкт системи захисту та його первісна реалізація, у процесі функціонування систем обробки даних виникають певні обставини пов'язані з дією факторів, неврахованих на етапі створення

системи захисту, та зі змінами у процесі функціонування систем обробки даних.

Процес організації робіт із захисту зручно подати у вигляді процедури, котра вміщує наступні етапи [5]: безперервний збір інформації (функціонування механізмів захисту та проведені роботи); систематичний аналіз (стан захищеності інформації); систематичне уточнення (перевірка вимог до захист інформації); регулярне проведення всього циклу робіт з організації захисту.

Одним із заходів, який може значно підвищити ефективність робіт із захисту інформації є створення спеціалізованої системи автоматизованої обробки даних за наступними етапами: визначення загальних відомостей про систему; розробка мети, призначення та загальної характеристики системи і умов її функціонування; визначення вимог до системи, складу проектної та експлуатаційної документації; виконання робіт; порядок внесення змін і доповнень.

Таким чином, створення спеціалізованої системи автоматизованої обробки даних має сприяти найбільш ефективному вирішенню завдань захисту інформації.

Література:

1. Доктрина інформаційної безпеки України: Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 р. № 47/2017/ Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374> (дата звернення: 27.10.2022).
2. Поповський В. В., Лемешко О. В., Ковальчук В. К., Плотніков М. Д., Картушин Ю. П., Попонін О. М., Агеев Д. В., Сабурова С. О., Олійник В. Ф., Персіков А. В., Лошаков В. А., Селіванов К. О. Телекомунікаційні системи та мережі. Структура й основні функції. Том 1. Електронні засоби навчання. URL: <http://www.znanius.com/3533.html> (дата звернення: 10.11.2022).
3. Рибальський О. В., Хахановський В. Г., Кудінов В. А. Основи інформаційної безпеки та технічного захисту інформації: посібник для курсантів ВНЗ МВС України. К. : Національна академія внутріш. справ, 2012. 104 с.
4. Ярочкин В. И. Информационная безопасность : учебник для студентов вузов. М. : Академический Проект ; Гаудеамус, 2004. 544 с.
5. Гулак Г. М. Методологія захисту інформації. Аспекти кібербезпеки : підручник. К. : Видавництво НА СБ України, 2020. 256 с. URL: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/Gulak_MetodolZahystuInfOsnKiberbezp_2020.pdf (дата звернення: 11.11.2022).